

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักปลัด อบต.หนองเสือช้าง โทร.๐๓๘-๒๑๘๘๐๑-๓

ที่ ชบ ๗๓๖๐๑/๕๐

วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเสือช้าง

สถานการณ์/สภาพปัญหา

ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งประมวลจริยธรรมข้าราชการ ได้กำหนดมาตรฐานจริยธรรมของราชการในการป้องกันปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนในการปฏิบัติราชการหลายประการ

สำนักงาน ก.พ. ได้ให้ความหมายของคำว่า “ผลประโยชน์ทับซ้อน” หมายถึง สถานการณ์ หรือการกระทำของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท หรือผู้บริหาร มีผลประโยชน์ทับซ้อนส่วนตน เข้ามาเกี่ยวข้อง จนส่งผลกระทบต่อความตั้งใจหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้น การกระทำดังกล่าวอาจเกิดขึ้นโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งที่เจตนา หรือไม่เจตนา หรือบางเรื่องเป็นการปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาจนไม่เห็นว่าจะเป็นสิ่งผิดแต่อย่างใด แต่พฤติกรรมเหล่านั้นเป็นการกระทำความผิดทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะ(ประโยชน์ส่วนรวม) แต่ตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง

จากคำนิยามศัพท์ สามารถแยกแยะกิจกรรมทั้งภารกิจหลักและภารกิจสนับสนุนในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเสือช้าง ที่มีความเสี่ยงอาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ดังต่อไปนี้

- การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่หรือความรับผิดชอบ
- การรับงานนอกหรือธุรกิจที่เบียดบังเวลาราชการ/งานโดยส่วนรวมของหน่วยงาน
- การนำราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวและในกรณีที่มีการเบิกค่าน้ำมันเชื้อเพลิง
- การนำบุคคลภายในหน่วยงานไปใช้เพื่อการส่วนตัว
- การรับงานจากภายนอกจนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ
- การกำหนดมาตรฐาน (Specification) ในสินค้าหรืองานที่จะจัดซื้อจัดจ้างให้บริษัทของตนหรือพวกพ้อง ได้เปรียบหรือชนะในการประมูล
- การให้ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างแก่พรรคพวก/ญาติ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในการประมูล การจัดซื้อหรือการจ้างเหมา รวมถึงการปกปิดข้อมูล เช่นการปิดประกาศหรือการเผยแพร่ข้อมูล

จากผลการดำเนินงานภายในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเสือช้าง ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ ไม่พบเรื่องการร้องเรียนเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน หรือร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ภายในหน่วยงาน และจากผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ปรากฏว่า อบต.หนองเสือช้างได้คะแนนรวม ๙๙.๑๙ ระดับ AA ผ่านการประเมิน ซึ่งจากรายงานผลการตรวจ

/- ประเมิน...

ประเมินพบว่า อบต.หนองเสือช้าง ได้คะแนนการประเมินจำนวน ๙๙.๑๙ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน โดยมีผลการประเมินระดับ AA หมายถึง หน่วยงานสามารถดำเนินการได้ครบถ้วนตามตัวชี้วัดและหลักเกณฑ์การประเมิน ITA โดยสามารถบรรลุความสำเร็จในการเป็นหน่วยงานต้นแบบด้านคุณธรรมและความโปร่งใสให้แก่หน่วยงานอื่นๆ ได้ ทั้งนี้ อาจมีรายละเอียดบางตัวชี้วัดที่จำเป็นต้องให้ความสำคัญในการกำกับดูแล หรือส่งเสริมการทำงานอีกเพียงเล็กน้อยเพื่อยกระดับคุณภาพในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น คาดหมายได้ว่า หากหน่วยงานยังมีกลไกการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานจะสามารถสร้างผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานที่นำมาสู่ความเชื่อมั่นศรัทธา และสร้างความไว้วางใจแก่สาธารณชนได้มากยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต ทั้งนี้ ประเด็นที่ควรมีการเปิดเผย หรือบริหารจัดการให้ดียิ่งขึ้น ได้แก่

- ส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานที่เข้าถึงง่าย ไม่ซับซ้อน และเพิ่มช่องทางที่หลากหลายมากขึ้น
- ส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานหรือข้อมูลที่สาธารณชนควรรับทราบอย่างชัดเจนมากขึ้น

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาลักษณะข้อบกพร่อง

แม้ไม่มีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การจัดซื้อจัดจ้าง หรือเรื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนแต่เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการดำเนินงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้ จึงเห็นควรกำหนดแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาลักษณะข้อบกพร่อง ดังต่อไปนี้

๑. การใช้หลักให้ผู้อื่นเกี่ยวข้องงัดวัน (Recusa) การเข้าร่วมพิจารณาเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เช่น คณะกรรมการของหน่วยงานกำลังพิจารณาว่าจ้างบริษัทเอกชนเข้ามาประมูลรับงาน และมีคณะกรรมการบางท่านเคยมีความสัมพันธ์กับบางบริษัท กรรมการผู้นั้นต้องงดการเข้าร่วมพิจารณา เพื่อป้องกันการลำเอียงจากการหาผลประโยชน์ทับซ้อน รวมทั้งในงานพิจารณาจ้างคน กรรมการที่มีญาติพี่น้องของตนร่วมสมัครก็ต้องงดวันไม่เข้าร่วมในคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก

๒. การกำหนดหลักเกณฑ์ทางจริยธรรมสำหรับข้าราชการ พนักงานที่เกี่ยวข้องผลประโยชน์สาธารณะเพื่อเป็นแนวทางให้บุคลากรที่ดำรงตำแหน่งหน้าที่ต้องคอยดูแลผลประโยชน์สาธารณะควรทำอะไรหรือไม่ควรทำอะไร เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาลักษณะข้อบกพร่อง และให้สาธารณชนได้รับทราบและตรวจสอบ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐจะนำมาอ้างอิงภายหลังว่าไม่รู้เรื่องทุจริตไม่ได้ เช่น เจ้าหน้าที่ไม่ควรรับของขวัญของกำนัลที่มีราคาจากบุคคลภายนอกที่มีโอกาสเกี่ยวข้องกับการได้ประโยชน์กับหน่วยงานรัฐ เป็นต้น

๓. เน้นย้ำให้เจ้าหน้าที่ที่สุดตรวจสอบและปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติงานในการตรวจสอบบุคลากรในหน่วยงาน ถึงความเกี่ยวข้องกับผู้เสนองานในการจัดซื้อจัดจ้าง

ข้อเสนอแนะ

๑. การปรับปรุงขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเสือช้าง มีคณะกรรมการควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยงซึ่งมีการประชุมพิจารณาความเสี่ยงทุกส่วน/กองในหน่วยงานทุกปี หากมีปัญหาหรืออุปสรรคในดำเนินงานในกรณีต่างๆ คณะกรรมการจะนำปัญหาหรือความเสี่ยงที่ตรวจพบ หรือมีข้อทักท้วงมากำหนดเป็นปัญหาขององค์กรเพื่อนำไปสู่การแก้ไข และแนวทางในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนต่อไป

๒. การแก้ไขปัญหาร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง

ความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาลของระบบการจัดซื้อจัดจ้างในภาครัฐส่วนใหญ่เกิดจากการขาดความสอดคล้องกันระหว่างระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การออกแบบระบบการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์และระบบการกำหนดราคากลาง การขาดความสามารถในการดำเนินงานและความเป็นมืออาชีพในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ การขาดสภาพการแข่งขันในการประมูลของสินค้าและบริการบางกลุ่ม ความบกพร่องในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและปัญหาเกี่ยวกับการใช้อำนาจการตัดสินใจการจัดซื้อจัดจ้างของฝ่ายบริหาร การใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการ การขาดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการแข่งขันและการกำกับดูแลการ

/-แข่งขัน...

แข่งขันซึ่งนับเป็นช่องโหว่ที่สำคัญเรื่องหนึ่งในประเด็นด้านกรอบโครงสร้างองค์กรในการดำเนินงาน เพื่อป้องกันการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ข้อพิจารณาที่สำคัญในการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาการร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานและที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. ในกระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างทุกขั้นตอนต้องเผยแพร่หน้าเว็บไซต์ของหน่วยงาน เพื่อเพิ่มความโปร่งใสและความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสาธารณะของผู้ที่เกี่ยวข้องให้มากที่สุด เช่น

- การเผยแพร่กฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการจัดหาพัสดุ
- การจัดทำแผนจัดหาพัสดุประจำปี
- การกำหนดและประกาศหลักเกณฑ์ในการพิจารณาและการตัดสินผลการจัดหาพัสดุแต่ละรายการ/โครงการ
- การสรุปผลการจัดหาพัสดุในแต่ละรอบเดือน
- การดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง ตลอดจนข้อมูลข่าวสารอื่นๆ ผ่านระบบสารสนเทศ

ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมบัญชีกลาง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเสือช้าง www.nongsuachang.go.th

๒. ในการจัดซื้อจัดจ้างแต่ละครั้ง ไม่ว่าวงเงินงบประมาณที่ใช้มากน้อยเพียงใด ให้พิจารณาดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อลดความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาลในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

๓. เรียกผู้เสนอราคาต่อรองราคาให้ต่ำสุดเท่าที่จะทำได้ และราคาไม่ควรสูงกว่าวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง หรือสูงกว่าส่วนที่สูงนั้นไม่เกินร้อยละสิบของวงเงินที่จะซื้อหรือจ้าง ตามพรบ.การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๔. กระบวนการสรรหาบุคลากรเข้าทำงานในหน่วยงานต้องกระทำด้วยความเปิดเผย โปร่งใสและเป็นธรรม เผยแพร่ในเว็บไซต์หน่วยงาน

๕. เห็นควรปรับปรุงเว็บไซต์ อบต.หนองเสือช้างเพื่อให้ถูกต้องตรงประเด็นและง่ายต่อการตรวจประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ และปีต่อไป และแจ้งทุกสำนัก/กอง ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารผ่านเว็บไซต์ และช่องทางสื่อสารอื่นๆ อาทิเช่น Facebook Line ของหน่วยงาน เป็นต้น

ข้อพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หากเห็นชอบโปรดอนุญาตให้สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเสือช้าง รายงานบทวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนฉบับนี้ นำเผยแพร่บนเว็บไซต์ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองเสือช้างต่อไป และเห็นควรใช้คู่มือ แผน และนโยบายด้านคุณธรรมและความโปร่งใสฉบับเดิมไปก่อน เนื่องจากยังไม่มีปัญหา อุปสรรค หรือการร้องเรียนในการการทุจริตของเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางสาวณัฐชிகานต์ พรหมน้อย)

หัวหน้าสำนักปลัด อบต.หนองเสือช้าง

ความเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

- ทนาย และ ผอ.อรรณพ ๐๖/๑๒/๖๕
นายไพบูลย์ เลิศภัทรนิตี

(นายไพบูลย์ เลิศภัทรนิตี)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รักษาการแทน

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเสือช้าง

ความเห็นของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

- อภิชาติ

อ.ส.

(นายไพโรจน์ กังวลกิจ)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองเสือช้าง